

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 416/2025-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Namirom Alyasrym, PhD., advokátom, Štúrova 43, Nitra, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tdo/15/2023 z 28. februára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 17. júla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2Tdo/15/2023 z 28. februára 2024 (ďalej len „namietané dovolacie rozhodnutie“). Žiada tiež ústavný súd o zrušenie označeného rozhodnutia a vrátenie veci najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 1T/91/2019 z 12. júna 2020 (ďalej len „odsudzujúci rozsudok“) uznaný vinným zo spáchania zločinu vydierania a prečinu výtržníctva, za ktoré mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere šiestich rokov. Odvolanie sťažovateľa bolo zamietnuté ako nedôvodné uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/143/2020 zo 16. februára 2021 (ďalej len „odvolacie rozhodnutie“). Dovolanie sťažovateľa proti odvolaciemu rozhodnutiu krajského súdu najvyšší súd uznesením sp. zn. 2Tdo/95/2021 z 27. júla 2022 (ďalej len „prvé dovolacie rozhodnutie“) podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol. Prvé dovolacie rozhodnutie najvyššieho súdu bolo na základe ústavnej sťažnosti sťažovateľa zrušené nálezom ústavného súdu

sp. zn. III. ÚS 614/2022 z 2. marca 2023 a trestná vec sťažovateľa bola vrátená najvyššiemu súdu na nové konanie a rozhodnutie. Najvyšší súd namietaným dovolacím rozhodnutím dovolanie sťažovateľa opätovne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ namieta, opakujúc argumentáciu prezentovanú už v podanom dovolaní, že svojím verbálnym a neverbálnym prejavom, ktorý adresoval príslušníčke polície vybavujúcej jeho žiadosť o vydanie dokladu o povolení pobytu na území Slovenskej republiky, neadresoval vyhrážku jej poliatia benzínom v prípade nevydania tohto dokladu, ale prezentoval zámer, že v takomto prípade upáli seba pred policajným oddelením, z čoho budú mať policajti zaradení na tomto oddelení veľký problém.

4. Podľa vyjadrenia sťažovateľa mu najvyšší súd v odôvodnení namietaného dovolacieho rozhodnutia neposkytol „výklad skutkovej vety“ odsudzujúceho rozsudku v tom smere, že sa sťažovateľ vyhrážal konajúcej policajтке tým, že jej spôsobí ťažkú ujmu. Sťažovateľ poukazuje na zásadu *in dubio pro reo*, ktorá by mala podľa neho platiť aj pri výklade skutkovej vety rozsudku a podľa ktorej za situácie, ak sú prípustné dva výklady, kde jeden hovorí v prospech toho, že je skutok trestným činom, a druhý trestnosť skutku vylučuje, je potrebné zvoliť výklad, ktorý je pre sťažovateľa priaznivejší.

5. Sťažovateľ v závere dôvodí, že posúdenie skutku prvostupňovým súdom, odvolacím súdom a dovolacím súdom je zjavne neodôvodnené, arbitrárne, teda z ústavného hľadiska neospravedliteľné. V postupe najvyššieho súdu tak vidí porušenie svojich označených práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou argumentácie ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho označených práv arbitrárnym prístupom najvyššieho súdu k preskúmaniu jeho dovolacích námietok subsumovaných pod uplatnený dovolací dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, v zmysle ktorého dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

7. V rámci posúdenia opodstatnenosti ústavnej sťažnosti sťažovateľa sa úloha ústavného súdu sústredila na zodpovedanie otázky, či je právny záver najvyššieho súdu o nesplnení uplatneného dovolacieho dôvodu v kontexte sťažovateľom ponúknutej argumentácie, ktorú súčasne prezentuje aj v ústavnej sťažnosti, primerane odôvodnený a či interpretácia právnej úpravy aplikovanej najvyšším súdom v sťažovateľovom prípade neodporuje jej podstate a zmyslu. Na uvedený účel sa ústavný súd podrobne oboznámil s obsahom odôvodnenia namietaného dovolacieho rozhodnutia najvyššieho súdu a v jeho rámci aj s obsahom dovolacích námietok, ktoré sťažovateľ v rámci tohto opravného prostriedku uplatnil.

8. V odôvodnení dovolacieho rozhodnutia najvyšší súd v úvode interpretoval obsah sťažovateľom uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a upozornil na to, že je v rámci jeho posudzovania oprávnený skúmať iba to, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone a keďže je dovolanie určené k náprave právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, poukazovanie na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené, alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov súdmi tento dovolací dôvod nenapĺňa.

9. V ďalšom bode najvyšší súd prezentoval obsah skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku okresného súdu, podľa ktorej mal sťažovateľ ako žiadateľ o udelenie dokladu o trvalom pobyte na území Slovenskej republiky po oznámení zo strany príslušníčky Policajného zboru, že mu tento nie je možné vydať, tejto adresovať viaceré verbálne vyjadrenia doplnené o neverbálnu gestikuláciu, a to kineziku (oznamovanie informácií pohybom) a očný kontakt (podľa vyjadrenia poškodenej policajtky „*vražedný pohľad*“), ktoré všetky vo svojej celosti boli dotknutou policajtkou vnímané a rovnako konajúcimi súdmi posúdené ako vyhrážanie sa dotknutej policajтке, že ju v prípade nevydania tohto dokladu poleje benzínom a zapáli.

10. Najvyšší súd uviedol, že sťažovateľ v dovolaní proti argumentoval tvrdeniami, že jeho celá verbálna a neverbálna komunikácia v skutočnosti nepredstavovala vyhrážky a vydieranie adresované dotknutej policajтке, pretože ňou chcel v skutočnosti vyjadriť svoj zámer, že sa v prípade nevydania požadovaného dokladu pred policajnou stanicou na protest poleje benzínom a zapáli, z čoho by potom mali podľa jeho presvedčenia príslušníci zaradení na tejto policajnej stanici, ako sa vyjadril „*big problem*“ (sťažovateľom prednesené verbálne vyjadrenie – pozn. ústavného súdu). Najvyšší súd k tomu poznamenal, že tomuto tvrdeniu sťažovateľa jeho inkriminované správanie nenasvedčovalo, keďže všetky svoje verbálne vyjadrenia a neverbálnu komunikáciu sústreďoval výlučne na dotknutú policajtku, pričom logika veci nenasvedčuje tomu, že by táto policajтка v prípade naplnenie sťažovateľom tvrdených hrozieb o jeho samovražde upálením pred policajnou stanicou, mohla byť pre takúto potenciálnu udalosť nejako profesijne ako radová príslušníčka polície postihnutá. Argumentoval tiež, že voči ostatným príslušníkom policajnej stanice, ktorí ho po dotknutom incidente zo stanice vyviedli, takéto vyjadrenia nesmeroval a adresoval im iba vulgárne nadávky. Takisto dodal, že správanie sťažovateľa počas predmetnej udalosti nevykazovalo znaky frustrovanosti, zúfalstva, rezignácie či podobnej emócie, ktorá by nasvedčovala sklonu sťažovateľa, resp. jeho zámeru spáchať samovraždu upálením sa, naopak, jeho správanie vykazovalo stupňujúcu sa agresivitu a útočnosť smerovanú voči dotknutej policajтке.

11. Najvyšší súd tak uzavrel, že obsah skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku okresného súdu popisujúci gradujúce agresívne správanie sťažovateľa nepochybne nasvedčuje, že sťažovateľ svojim správaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu vydierania, keď navyše bol jeho čin spáchaný na chránenej osobe, a to na príslušníčke ozbrojeného zboru, teda na verejnom činiteľovi.

12. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že dovolanie predstavuje mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len ku korekcii najzávažnejších, mimoriadnych procesných a hmotnoprávnych vád a v uvedenom duchu preto

dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku, čo je explicitne vyjadrené v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Sťažovateľ, ktorý v dovolaní, ktoré oprel o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, sa v podstate dožaduje revízie skutkových záverov súdov nižšieho stupňa, ktoré, uplatňujúc zásadu voľného hodnotenia dôkazov (výpoveď poškodenej, výpovede ostatných policajtov a výpovede ďalších svedkov, záznam o obdobnom incidente sťažovateľa v lekární), udalosti popísané v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku vyhodnotili ako hrozbu bezprostredného násillia adresovanú chránenej osobe, smerujúcu k vynúteniu konania (vydanie požadovaného dokladu), keď neprijali tvrdenie sťažovateľa, že svojím konaním prezentoval „iba“ zámer v prípade negatívneho rozhodnutia o jeho žiadosti sa na protest upáliť pred policajnou stanicou.

13. Je celkom zrejmé, že námietky sťažovateľa, v ktorých prezentuje svoju vlastnú interpretáciu skutkového stavu a svoj nesúhlas so skutkovým záverom súdov nižšieho stupňa o tom, že jeho správanie vyjadrovalo hrozbu bezprostredným násillím za účelom vynútenia pozitívneho úradného rozhodnutia, sa svojou povahou v skutočnosti dotýkajú otázky správnosti zistenia skutkového stavu, ktorej posudzovanie je z dovolacieho prieskumu vylúčené. Sťažovateľova požiadavka o „výklad skutkovej vety“ odsudzujúceho rozsudku smerovaná dovolaciemu súdu je v podstate požiadavkou na vykonanie vlastného hodnotenia dôkaznej situácie dovolacím súdom, ktorá úloha rozhodne najvyššiemu súdu ako mimoriadnej opravnej inštancii neprislúcha, čo je jasne vyjadrené v už citovanom ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

14. Po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia namietaného dovolacieho rozhodnutia najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že sa nemôže stotožniť s tvrdeniami sťažovateľa o tom, že by najvyšší súd v rámci rozhodovania o dovolaní sťažovateľa uplatňoval svoju právomoc arbitrárnym a neprípustným spôsobom, keď odmietol vykonať sťažovateľom požadovanú revíziu skutkových záverov ustálených konajúcimi súdmi nižšieho stupňa.

15. Podľa názoru ústavného súdu bolo sťažovateľovi náležité a logicky vysvetlené, že v jeho prípade nebol naplnený uplatnený dovolací dôvodov. Dovolací súd ústavne akceptovateľným spôsobom reagoval na dovolacie námietky sťažovateľa a primeraným spôsobom zodpovedal všetky relevantné právne otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Výklad právnych noriem realizovaný najvyšším súdom nevykazuje znaky arbitrárnosti alebo jeho nezlučiteľnosti s právami zaručenými ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci najvyšší súd, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti namietaného dovolacieho rozhodnutia najvyššieho súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, IV. ÚS 226/2012). Ústavný súd navyše poukazuje na právny názor ustálený v jeho doterajšej judikatúre, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07).

16. S prihliadnutím na uvedené čiastkové závery ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

17. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu